

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova
Colegiul "Mihai Eminescu" din Soroca

"Aprobat"

Directorul Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca

Tatiana Vișniovaia

18 februarie 2019

Curriculum la disciplina
F.07.O.023 Psihopedagogia specială

Specialitatea:

11310 Învățăământ primar

Calificarea:

Învățător

2019

Aprobat:

La sedința Consiliului Profesor al Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca, din 18 februarie 2019

Director

Tatiana Vișniovaia

Autor:

Arbuz Irina, grad didactic doi, Colegiul ”Mihai Eminescu” din Soroca.

Recenzent:

Celac Virgilia, grad didactic doi, Colegiul ”Mihai Eminescu” din Soroca.

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I. Preliminarii.....	4
II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională.....	4
III. Competențele profesionale specifice disciplinei.....	5
IV. Administrarea disciplinei.....	5
V. Unitățile de învățare.....	6
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.....	11
VII. Studiu individual ghidat de profesor.....	11
VIII. Sugestii metodologice.....	13
IX. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.....	14
X. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii.....	15
XI. Resursele didactice recomandate elevilor.....	16

I. Preliminarii

Unitatea de curs *Psihopedagogia specială* este un instrument de lucru, pentru elevii de la specialitatea *Învățământ primar*, care nu au experiență în domeniul de activitate cu copiii cu cerințe educative speciale, de aceea cursul dat urmărește să răspundă atât nevoii de informare cât și de formare de priceperi, deprinderi și competențe în relațiile cu copiii aflați în dificultate.

Unitatea de curs este orientată spre pregătirea și formarea specialiștilor în domeniul pedagogiei și psihologiei speciale, pentru facilitarea accesului la noile achiziții științifice, teoretice, metodologice și ale specificului implementării terapiilor educațional-recuperative a copiilor cu dizabilități, pentru cunoașterea experiențelor și concepțiilor teoretice și practice ale specialiștilor din domeniul psihopedagogiei speciale. Eforturile învățământului, angajate într-un proces de restructurări, sunt menite să schimbe grila de valori a educației în acord cu procesul de democratizare a întregii societăți. Studiul particularităților de dezvoltare a personalităților cu dizabilități, în scopul identificării de noi strategii educaționale au devenit una dintre dominantele provocări ale investigației și cercetărilor psihopedagogiei speciale. Ea centrează și investighează atât specificul dezvoltării psihologice la copiii cu dizabilități, cât și relația acestora cu cadrele didactice și cu alți membri ai personalului specializat.

Studierea acestui curs va avea o contribuție în mișcarea de idei din științele psihopedagogice. Elevii vor învăța cum să identifice diverse aspecte teoretice, metodologice și practic aplicative ale terapiilor educațional-recuperative pentru persoanele situate la extremele dezvoltării, a celor aflați în dificultate și ale celor care au nevoie de o intervenție psihopedagogică specializată, atât în plan educațional-instructiv, cât și în cel al orientării socio-profesionale.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Unitatea de curs *Psihopedagogia specială* face parte din seria de discipline ce au misiunea să asigure pregătirea fundamentală a specialistului în psihologie și psihopedagogie specială. Cursul dat are ca scop de a forma, la viitorii specialiști, imaginea reală a ceea ce înseamnă copil cu cerințe educative speciale, precum și monitorizarea dezvoltării psihointelectuale și socioafective a elevilor cu deficiențe ca o consecință a procesului de învățământ desfășurat în școala publică. Conținutul programei de față a fost elaborat și structurat în acord cu noile strategii și direcții de pregătire continuă a elevilor de la specialitatea *Învățământ primar*, prezentând informații necesare asigurării unei acțiuni educative și de intervenție eficientă. Cursul se predă în semestrul VII și are drept competență generală formarea la elevi a sistemului de cunoștințe, abilități și atitudini privind natura apariției fenomenelor psihice premorbide și morbide, transformării ființei umane, cauzele tulburărilor psihice, strategii de prevenire, intervenție și reabilitare a fenomenului patologic.

Conținuturile incluse în curriculum și strategiile utilizate în predarea acestei discipline pun accent atât pe diseminarea informației cu privire la elementele de bază ale psihopedagogiei speciale, cât și conștientizarea de către elevi a valorii acestora în formarea personalității copilului cu C.E.S.

III. Competențe profesionale specifice disciplinei

CS1. Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea operațională adecvată a conținuturilor științifice fundamentale din psihopedagogia specială.

CS2. Perceperea relațiilor dintre diverse categorii de dizabilități și factorii etiologici responsabili de apariția acestora.

CS3. Identificarea principalelor caracteristici care alcătuiesc tabloul clinic al fiecărui tip de dizabilitate în parte.

CS4. Cunoașterea particularităților specifice dezvoltării psihice a persoanei și a tuturor componentelor personalității.

CS5. Identificarea unor noi modalități de acțiune pentru optimizarea procesului de recuperare, adaptare și integrare a copiilor cu dizabilități în activitățile școlare și comunitare;

CS6. Formarea unui ansamblu de cunoștințe, atitudini necesare includerii în procesul educațional, plasării în câmpul muncii a viitorului specialist.

IV. Administrarea modului

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
VII	90	40	20	30	Examen	3

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Psihopedagogia specială – aspecte teoretice, cadrul conceptual	
UC1.1 Informarea elevilor cu problematica fundamentală a psihopedagogiei speciale; legislația și unele aspecte ale prevenirii, depistării și intervenției terapeutice, educaționale și sociale în cazul persoanelor cu CES.	1.1 Obiectul, scopul și sarcinile educației și asistenței persoanelor cu CES. Preliminarii.
UC1.2 Distingerea finalităților asistenței psihopedagogice și sociale.	1.2 Finalitățile asistenței psihopedagogice și sociale.
UC1.3 Analizarea principiilor moderne în domeniul asistenței persoanelor cu CES.	1.3 Principii moderne în domeniul asistenței persoanelor cu CES.
2. Dezvoltarea psihică și învățarea în cazul persoanelor cu dizabilități	
UC2.1 Prezentarea unei imagini relevante asupra problematicii dezvoltării psihice și educației speciale în cazul persoanelor cu dizabilități.	2.1 Conceptul de dezvoltare, tulburări primare și derivate ale dezvoltării.
UC2.2 Ilustrarea particularităților dezvoltării psihice și însușirilor de personalitate la copii cu diverse dizabilități.	2.2 Dezvoltarea psihică și conturarea însușirilor de personalitate.
UC2.3 Determinarea aspectelor privind raportul dintre fenomenul de dezvoltare psihică și activitățile de învățare la elevii cu CES.	2.3 Raportul dintre fenomenul de dezvoltare psihică și activitățile de învățare. Rolul activității în dezvoltarea psihică.
3. Evaluarea și expertiza persoanelor cu cerințe speciale.	
UC3.1 Descrierea metodologiei de evaluare și expertiză a persoanelor cu cerințe speciale.	3.1 Evaluarea persoanelor cu cerințe speciale – proces continuu și complex.
UC3.2 Exemplificarea metodelor și mijloacelor de investigație psihopedagogică.	3.2 Metode și mijloace de investigație psihopedagogică.

4. Specificul dezvoltării psihofizice la diferite categorii de deficienți	
4.1 Deficiențele mintale/de intelect	
UC4.1.1 Deducerea particularităților psihologice ale copiilor cu deficiențe minale.	4.1.1 Delimitări conceptuale și teorii explicative asupra deficiențelor mintale.
UC4.1.2 Ilustrarea aspectelor teoretice și practice ale formelor de clasificare a deficiențelor mintale.	4.1.2 Clasificarea și etiologia deficiențelor mintale.
UC4.1.3 Prezentarea tabloului clinic și psihopedagogic al deficientului mintal.	4.1.3 Tabloul clinic și psihopedagogic al deficientului mintal.
UC4.1.4 Implementarea tehnicilor de profilaxie și terapie medico-psihopedagogică și socială a deficientului mintal.	4.1.4 Profilaxia și terapia medico-psihopedagogică și socială în cazul deficiențelor mintale.
4.2 Deficiențele senzoriale	

UC4.2.1 Definirea conceptelor de bază ale deficiențelor senzoriale. UC4.2.2 Specificarea criteriilor de clasificare a deficiențelor de auz și de vedere. UC4.2.3 Interpretarea categoriilor de factori care influențează apariția deficiențelor senzoriale. UC4.2.4 Ilustrarea principalelor caracteristici care alcătuiesc tabloul psihopedagogic al fiecărui tip de deficiență. UC4.2.5 Experimentarea acțiunilor de optimizare a procesului de recuperare, adaptare și integrare a copiilor cu deficiențe senzoriale în activitățile școlare. UC4.2.6 Distingerea particularităților specifice dezvoltării psihice a persoanei cu deficiențe senzoriale și a tuturor componentelor personalității.	4.2.1 Deficiențele de auz. Delimitări terminologice. 4.2.2 Clasificarea și etiologia deficiențelor de auz. 4.2.3 Impactul pierderii auzului asupra dezvoltării fizice, psihice a copilului. 4.2.4 Specificul terapiilor corectiv-recuperative pentru deficientul de vedere (compensarea, demutizarea și ortofonia). 4.2.5 Deficiențe de vedere. Delimitări conceptuale. 4.2.6 Clasificarea și etiologia deficiențelor de vedere. 4.2.7 Caracterizare din punct de vedere fizic și psihologic a deficiențelor de vedere. 4.2.8 Compensarea și activitatea educativă.
4.3 Tulburările de limbaj	
UC4.3.1 Analizarea tulburărilor limbajului oral și scris . UC4.3.2 Reproducerea clasificării tulburărilor de limbaj. UC4.3.3 Exemplificarea factorilor etiologici responsabili de apariția tulburărilor de limbaj UC4.3.4 Ilustrarea tabloului clinic al tulburărilor de limbaj. UC4.3.5 Alegerea soluțiilor de prevenire și recuperare a tulburărilor de limbaj.	4.3.1 Tulburări ale limbajului oral și scris. Clasificare, etiologie. 4.3.2 Tabloul clinic și psihopedagogic al tulburărilor de limbaj. 4.3.3 Specificul terapiilor corectiv-recuperative a tulburărilor de vorbire.

4.4 Deficiențele fizice și tulburările psihomotorii	
UC4.4.1 Descrierea aspectelor teoretice și practice ale deficiențelor fizice și tulburărilor psihomotorii.	4.4.1 Clasificarea deficiențelor fizice și tulburărilor psihomotorii
UC4.4.2 Diferențierea categoriilor majore de deficiențe fizice și tulburări psihomotorii.	4.4.2 Psihomotricitatea-analiza psihopedagogică.
UC4.4.3 Prezentarea activităților instructive care promovează creșterea și dezvoltarea fizică	4.4.3 Aspecte privind metodologia recuperării deficiențelor neuropsihomotorii.
4.5 Tulburările de comportament	
UC4.5.1 Identificarea elementelor specifice tulburărilor de comportament din perspectiva intervenției terapeutice și educaționale.	4.5.1 Cauzele și formele tulburărilor de comportament.
UC4.5.2 Determinarea cauzelor care pot provoca tulburările de comportament.	4.5.2 Efectele handicapurilor de comportament în plan școlar și socio-profesional.
UC4.5.3 Alegerea măsurilor psihopedagogice de prevenire și de educație în cazul handicapurilor de comportament.	4.5.3 Măsuri psihopedagogice de prevenire și de educație în handicapurile de comportament.
4.6 Copiii cu dificultăți de învățare	
UC4.6.1 Deducerea principalelor teorii care conturează dificultățile de învățare.	4.6.1 Definiții și teorii ale dificultăților de învățare.
UC4.6.2 Generalizarea factorilor etiologici responsabili de apariția dificultăților de învățare.	4.6.2 Clasificarea și etiologia dificultăților de învățare.

4.7 Deficiențe asociate/multiple	
UC4.7.1 Estimarea problemelor specifice în educarea, instruirea și profesionalizarea persoanelor cu deficiențe asociate/multiple.	4.7.1 Autismul – tulburare de dezvoltare, relaționare și comunicare.
UC4.7.2 Ilustrarea particularitatilor specifice deficiențelor asociate/multiple.	4.7.2 Sindromul Langdon Down.
UC4.7.3 Explicarea tabloului clinic al fiecărui tip de deficiență.	4.7.3 Surdocecitatea.
5. Psihoprofilaxia în stările de handicap	
UC5.1 Orientarea elevilor în selectarea celor mai pertinente activități educative în profilaxia diverselor stări de handicap.	5.1 Activități instructive care facilitează dezvoltarea socială și emoțională.
UC5.2 Identificarea aspectelor stimulării dezvoltării abilităților sociale.	5.2 Activități instructive care promovează dezvoltarea abilităților cognitive.
UC5.3 Demonstrarea activităților instructive orientate spre dezvoltarea abilităților sociale și cognitive.	5.3 Activități instructive care facilitează competența lingvistică.
UC5.4 Schițarea căilor de recuperare/compensare și dezvoltare a abilităților de comunicare.	5.4 Activități instructive care promovează creșterea și dezvoltarea fizică.
UC5.5 Identificarea domeniilor generale ale dezvoltării fizice.	5.5 Activități de terapie educațională (terapia ocupațională; meloterapia; ludoterapia; terapia și educația psihomotricității; terapia cu ajutorul animalelor.
UC5.6 Simularea activităților de terapii educaționale în stările de handicap.	

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucru individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Psihopedagogia specială – aspecte teoretice, cadrul conceptual.	8	4	-	4
2.	Dezvoltarea psihică și învățarea în cazul persoanelor cu dizabilități	6	4	-	2
3.	Evaluarea și expertiza persoanelor cu cerințe speciale.	6	2	2	2
4.	Specificul dezvoltării psihofizice la diferite categorii de deficienți:				
	- Deficiențele mintale/de intelect	10	4	2	4
	- Deficiențele senzoriale	12	6	2	4
	- Tulburările de limbaj	8	5	1	2
	- Deficiențele fizice și tulburările psihomotorii	8	5	1	2
	- Tulburările de comportament	6	3	1	2
	- Copiii cu dificultăți de învățare	6	3	1	2
	- Deficiențe asociate/multiple	6	2	2	2
5.	Psihoprofilaxia în stările de handicap	14	2	8	4
	TOTAL	90	40	20	30

VII. Studiul individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Psihopedagogia specială – aspecte teoretice, cadrul conceptual.			
Obiectul psihopedagogiei speciale - perspective de abordare.	Referat: „Stadiul actual și tendințele privind intervenția, educația și asistența persoanelor cu cerințe speciale”.	Prezentare orală și scrisă.	Săptămâna 2
2. Dezvoltarea psihică și învățarea în cazul persoanelor cu dizabilități			
Dezvoltarea psihică și conturarea însușirilor de personalitate.	Diagrama Venn: Analiză sintetică și comparativă a personalității copiilor normali și a celor cu dizabilități.	Prezentare orală	Săptămâna 3
3. Evaluarea copiilor cu CES			
Evaluarea copiilor cu CES	Efectuați o analiză sintetică asupra	Masa discuției	Săptămâna 4

	procesului și formelor de evaluare întâlnite la persoanele cu cerințe speciale.		
4. Specificul dezvoltării psihofizice la diferite categorii de deficienți			
4.1 Deficiențele mintale/de intelect			
Tabloul clinic și psihopedagogic al deficientului mintal.	Harta conceptuală: Prezentarea și descrierea trăsăturilor psihopedagogice specifice principalelor categorii de deficiență mintală.	Comunicarea orală	Săptămâna 5
Profilaxia și terapia medico-psihopedagogică și socială în cazul deficiențelor mintale.	Activități practice: Prezentarea elementelor principale ale unui program de profilaxie și terapie a deficiențelor mintale.	Comunicare orală Prezentare	Săptămâna 6
4.2 Deficiențele senzoriale			
Deficiențele de auz. Clasificarea și etiologia deficiențelor senzoriale.	Harta conceptuală: Prezentarea o perspectivă sintetică asupra criteriilor de clasificare a deficiențelor de auz și de vedere.	Prezentare	Săptămâna 7
Caracterizare din punct de vedere fizic și psihologic a deficiențelor senzoriale.	Diagrama Venn: Efectuarea unei analize comparative – asemănări, deosebiri – între cele două categorii de deficiențe senzoriale (de auz și de văz), pornind de la etiologie, compensare, tabloul clinic și psihopedagogic.	Comunicare orală.	Săptămâna 8
4.3 Tulburările de limbaj			
Tabloul clinic și psihopedagogic al tulburărilor de limbaj. Specificul terapiilor corectiv-recuperative a tulburărilor de vorbire.	Proiect de grup: Aspectele specifice identificate în activitățile educaționale cu elevii care prezintă tulburări de limbaj.	Prezentare Expunere.	Săptămâna 9
4.4 Deficiențele fizice și tulburările psihomotorii			
Deficiențele fizice și tulburările psihomotorii. Clasificarea deficiențelor fizice și tulburărilor psihomotorii	Prezentare Power Point: Prezentarea o perspectivă sintetică asupra criteriilor de clasificare a deficiențelor fizice și/sau neuromotorii. Identificarea strategiilor constructiv-dezvoltative folosite la educarea copilului cu probleme motorii.	Comunicarea orală Prezentare	Săptămâna 10
4.5 Tulburările de comportament			
Tulburările de comportament. Măsuri	Activități practice: Strategii de prevenire și educare a	Relatarea orală și scrisă	Săptămâna 11

psihopedagogice de prevenire și de educație în handicapurile de comportament.	handicapurilor de comportament. Aspecte specifice identificate în activitățile educaționale cu elevii care prezintă dificultăți de învățare.	Masa rotundă	
4.6 Copiii cu dificultăți de învățare			
Definiții și teorii ale dificultăților de învățare. Clasificarea și etiologia dificultăților de învățare.	Poster: Principalele categorii etiologice responsabile de apariția dificultăților de învățare.	Prezentare grafică. Relatare orală.	Săptămâna 12
4.7 Deficiențe asociate/multiple			
Deficiențe asociate/multiple. Particularitățile specifice dezvoltării psihice și fizice a persoanelor cu deficiențe asociate/multiple.	Studiu de caz: Prezentați elementele caracteristice întâlnite în tabloul psihopedagogic al persoanelor cu deficiențe asociate/multiple. Argumentați efectul fiecărui tip de deficiențe asupra personalității și vieții psihice a individului.	Dezbateri Expunere orală	Săptămâna 13
5. Psihoprofilaxia în stările de handicap			
Activități instructive de psihoprofilaxie în stările de handicap	Sarcini practice: Elaborarea sarcinilor de învățare care ar promova psihoprofilaxia în stările de handicap	Masa rotundă Joc de rol	Săptămâna 14
Activități de terapie educațională (terapia ocupațională; meloterapia; ludoterapia; terapia și educația psihomotricității; terapia cu ajutorul animalelor.	Activități de terapie ocupațională: Propunerea și demonstrarea activităților de terapie ocupațională în lucrul cu diverse categorii de deficiențe.	Relatarea temei. Demonstrare	Săptămâna 15

VIII. Sugestii metodologice

În scopul însușirii cunoștințelor de către studenți și a formării priceperilor și deprinderilor de muncă cu copiii, la unitatea de curs Psihpedagogia specială vor fi aplicate așa metode de predare-învățare-formare ca:

Teorie: expunerea, demonstrația, predarea complementară, aplicația Power-Point, exemple din practică, sinteza cunoștințelor, descoperirea dirijată, clusterind, brainstorming, etc.

Lecții practice / Seminarii: expunerea, sinteza cunoștințelor, activități de grup, descoperirea dirijată, conversația constructivă, dezbaterile, analiza căilor mai eficiente de rezolvare a unei probleme, situații de problemă, studiu de caz, brainstorming, etc.

Sugestii pentru activitatea individuală: lucrul cu manualul sau cu alte materiale didactice intuitive; analiză detaliată a unui fenomen psihologic, planificarea corectă a timpului de analiză

și de învățare eficientă a informației, procedeul cercetării, eseu sau alte scrieri libere, schițarea și generalizarea materialelor prin brainstorming (brainstorming-ul în schițe), elaborarea graficului conceptual sau altor metode de acest tip, analiza trăsăturilor semantice, adnotarea și conspectarea logică a surselor bibliografice, ș.a

IX. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor cognitive sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Rezumat oral	• Expune tematica lucrării în cauză. • Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. • Expunerea orală este concisă și structurată logic. • Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. • Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/3 din textul inițial.
2.	Rezumat scris	• Expune tematica lucrării în cauză. • Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. • Textul rezumatului este concis și structurat logic. • Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. • Fidelitatea: înțelegerea esențialului și reproducerea lui, nu trebuie să existe contrasens. • Coerența: rezumatul are o unitate și un sens evidente, lizibile pentru cei care nu cunosc textul sursă. • Progresia logică: înlănțuirea ideilor, prezentarea argumentelor sunt clare și evidente. • Respectarea modalităților de enunțare a textului sursă: rezumatul este o oglindă micșorată dar fidelă textului sursă. • Muncă pertinentă de reformulare: rezumatul nu este un colaj de citate. • Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/4 din textul inițial. • Stăpânirea normelor sintactice la nivel de prezentare logică a ideilor, frazelor, paragrafelor textului. • Text formatat citeț, lizibil. plasarea clară în pagină.
3.	Referat	• Corespunderea referatului temei. • Profunzimea și completitudinea dezvoltării temei. • Adecvarea la conținutul surselor primare. • Coerența și logica expunerii. • Utilizarea dovezilor din sursele consultate. • Gradul de originalitate și de noutate. • Nivelul de erudiție. • Modul de structurare a lucrării.

		• Justificarea ipotezei legate de tema referatului. • Analiza în detaliu a fiecărei surse de documentare.
4.	Proiect elaborat	• Validitatea proiectului - gradul în care acesta acoperă unitar și coerent, logic și argumentat tema propusă. • Completitudinea proiectului - felul în care au fost evidențiate conexiunile și perspectivele interdisciplinare ale temei, competențele și abilitățile de ordin teoretic și practic și maniera în care acestea servesc conținutului științific. • Elaborarea și structura proiectului - acuratețea, rigoarea și coerența demersului științific, logica și argumentarea ideilor, corectitudinea concluziilor. • Calitatea materialului folosit în realizarea proiectului, bogăția și varietatea surselor de informare, relevanța și actualitatea acestora, semnificația datelor colectate s.a. • Creativitatea - gradul de noutate pe care-l aduce proiectul în abordarea temei sau în soluționarea problemei.
5.	Studiu de caz	• Personalizarea (să nu fie lucruri copiate). • Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. • Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză. • Noutatea și valoarea științifică a informației. • Punerea în evidență a subiectului, problematicii și formularea. • Logica sumarului. • Completitudinea informației și coerența între subiect și documentele studiate. • Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor, adaptarea conținutului. • Originalitatea studiului, a formulării și a realizării. • Aprecierea critică, judecată personală a elevului.

Forma finală de evaluare este examenul oral, care va consta dintr-un set de bilete ce vor reflecta conținutul tematic al cursului. Evaluarea orală va presupune a răspunde la itemi din trei domenii cognitive: cunoaștere și înțelegere, aplicare, integrare.

X. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

În cadrul procesului instructiv-educativ elevii au nevoie de o diversitate de resurse pentru desfășurarea procesului de studii:

Cerințe față de sălile de curs	
Pentru orele teoretice	Sală de clasă. Proiector.

	Manuale. Calculator/proiector. Fișe suplimentare la temă.
Pentru orele de practice/seminar	Materiale ilustrative. Materiale audio-vizuale. Portofoliu.

XI. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată /această/ procurată resursă
1.	CURRICULUM NAȚIONAL –Învățământ primar, aprobat la Consiliul Național pentru Curriculum (Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1124 din 20 iulie 2018)	Biblioteca colegiului
2.	Alois Gherguț, „Sinteze de Psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice.”, Ed.Polirom, Iași, 2005	Catedra de psihopedagogie și asistența socială
3.	E. Verza”Psihopedagogie Specială”, ed Didactică și pedagogică R.A , București 1998	Internet
4.	Emil Verza, “Defectologie și logopedie”, Editura Credis, 2007	Catedra de psihopedagogie și asistența socială
5.	Enăchescu Constantin, <i>Tratat de psihoanaliză și psihoterapie</i> , Ed.Polirom, 2003.	Catedra de psihopedagogie și asistența socială
6.	M. Pereteatcu, “Curs de prelegeri la disciplina PSIHOPEdagogIE SPECIALĂ”, Bălți, 2005	Catedra de psihopedagogie și asistența socială Internet: libruniv.usarb.md:8080/jspui/handle/123456789/830
7.	Marinela Dumitrescu, Sorina Dumitrescu, „Educația pentru sănătate mentală și emoțională”. Ghid metodologic pentru pregătirea cadrelor didactice. Editura Arves,2005.	Catedra de psihopedagogie și asistența socială
8.	V. Pritcan, L. Boderscova, J. Chihai Suport de curs. „Terapie ocupațională și reabilitare psihosocială”, Bălți , 2008	Internet: https://ru.scribd.com/doc/264126579/Ergoterapie-Suport-de-Curs-Final